

## TALOUSARVIOALOITE 975/2005 vp

### Alkoholiveron tuoton lisääminen

#### *Eduskunnalle*

Alkoholijuomien hinnalla on suora vaikutus kansanterveyteen. Väestön enemmistön osalta alkoholin hinnalla ei liene suurta merkitystä alkoholinkulutukseen, koska sitä rajoittavat jo nyt muut syyt. Eniten alkoholin hinta vaikuttaa niiden suurkuluttajien kulutukseen, jotka käyttävät jo nyt pääosan liikenevistä rahoistaan alkoholiin. Nuoret ovat toinen ryhmä, jonka alkoholin kulutukseen hinta merkittävästi vaikuttaa.

Viime vuosikymmenten aikana ovat miedot alkoholijuomat kasvattaneet yhä enemmän suosiotaan. Sen sijaan väkevien alkoholijuomien eläns. viinojen kulutuksen suhteellinen osuus oli ennen alkoholiverouudistusta 1980-luvulta asti ollut koko ajan laskussa. Vuonna 2004 toteutetun veroalennuksen seurauksena alkoholin hinta on alin viinoissa, minkä seurauksena viinojen kulutus nousi enemmän kuin viinien kulutus. Välittömästi alkoholiveron alennuksen jälkeen viinojen myynti nousi 20 prosenttia. Vaikka kasvu on nyt taittunut tai kesän aikana lähes pysähtynyt, liikeväänrään suuntaan on tapahtunut ja se on kansanterveyden kannalta vakava asia. Alkoholiveron alennus teki Suomesta taas viinamaan.

Alkoholin lisääntyneen kulutuksen vaikutukset ovat olleet odotetun mukaisia. Alkoholinkäytön kasvu on kärjistynyt etenkin suurkuluttajien kohdalla. Uudistuksen sosiaali- ja terveystalitiistista vaikutuksista ei ole vielä tilastoitua tietoa, mutta suurkuluttajien entistä kovemman alkoholinkulutuksen seuraukset ovat ennakolta arvioitavissa. Alkoholismille on tyyppillistä lähes täydel-

lisen käytön hallinnan puutteen vuoksi, että alkoholistin juomaputki katkeaa vasta varojen loppumiseen. Pidentyneet ryppyputket tarkoittavat mm. pidempiä ja vaikeampia katkaisuhaittoja, lisääntyviä alkoholipsykooseja ja epileptisiä kohtauksia sekä somaattisia komplikaatioita, kuten infektioita, vammoja, maksavaurioita ja haimataulehduksia. Alkoholin suurkulutuksen lisääntymisen vaikuttaa myös naisein ja lapsiin kohdistuvaan perheväkivaltaan ja huostaanottoihin.

Surullista kyllä alkoholiveron alennuksella on ollut selvä vaikutus myös nuorten alkoholinkäyttöön. Stakesin koululaiskyselyn mukaan nuoret ovat ruvenneet juomaan kerralla suurempia määriä alkoholia ja kulutus on siirtynyt väkevämpiin juomiin. Tämä ei ole kestävä tilanne.

Tehokasta alkoholinkäyttöön ja kansanterveyteen vaikuttavaa alkoholipolitiikkaa saadaan alkoholin hintaa ja saatavuutta sääntelemällä. Tämän vuoksi Vihreä eduskuntaryhmä esittää väkevien alkoholijuomien veron kiristämistä niin, että uudistuksen jälkeen veroa perittäisiin 50,46 senttiä senttilitralla etyylialkoholia. Tämä tarkoittaisi, että väkevien alkoholijuomien vero palaisi vuoden 2004 uudistusta edeltäneelle tasolle. Muun alkoholiverotuksen pysyessä ennallaan uudistus tarkoittaa palaamista pitkäaikaiseen suomalaisen politiikkaan, jossa mietoja alkoholijuomia suositaan väkevien alkoholijuomien kustannuksella.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

**TAA 975/2005 vp — Anni Sinnemäki /vihr ym.**

*että eduskunta korottaa valtion vuoden  
2006 talousarvion momentin 11.08.04*

*arvioitua tuottoa 150 000 000 euroa  
nostamalla alkoholiverotusta.*

Helsingissä 26 päivänä syyskuuta 2005

Anni Sinnemäki /vihr  
Tuija Brax /vihr  
Erkki Pulliainen /vihr  
Rosa Meriläinen /vihr  
Oras Tynkkynen /vihr  
Janina Andersson /vihr  
Jyrki Kasvi /vihr

Kirsi Ojansuu /vihr  
Osmo Soininvaara /vihr  
Irina Krohn /vihr  
Ulla Anttila /vihr  
Heidi Hautala /vihr  
Tarja Cronberg /vihr